

הַמִּקְדָּשׁ. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, (בראשית מה יד) וַיִּפֹּל עַל צוּאָרֵי בְנֵימִין אָחִיו וַיִּבֶן, מִלְמַד שְׁבָכָה עַל מִקְדָּשׁ רֵאשׁוֹן וְעַל מִקְדָּשׁ שְׁנִי.

אָמַר רַבִּי (דף לו ע"א) יִצְחָק, מֵהוּ מִגְדֵּל. אֵלֶּא מֵה מִגְדֵּל דְּדוֹד, מִגְדֵּל חֲזָק, אִף הַמִּתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה, צְרִיכִין חֲזוּק, וּבִנְיָן חֲזָק. ר' תַּנְחוּם אָמַר, מִגְדֵּל דְּדוֹד הָיָה מִתְגַּדֵּל בַּתּוֹרָה יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי דוֹרוֹ, כִּף הַמִּתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה, צְרִיכִין לְהִתְגַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְשֵׁלֵא יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנָּה.

מֵה דְּדוֹד הָיָה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה לִילָה וַיּוּמָם, כִּף צְרִיף הָאָדָם לְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה לִילָה וַיּוּמָם, וּבְעוֹד שְׂמִיתְעַסְקוּ בָּהּ, וַיִּתְגַּדְּלוּ בָּהּ, כִּמִּגְדֵּל דְּדוֹד הַצּוּאָר בְּנֵי בִנְיָן חֲזָק וְגָדוֹל.

וְאִם לָאוּ, אֵלֶּף הַמְּגִן תְּלוּי עָלָיו, אֵלֶּוּ אֵלֶּף שָׁנִים שְׂמִיָּהּוּ בְּגָלוּת, וְהִדְבָּר תְּלוּי אִם יִגְאָלוּ בּוֹ וְאִם לָאוּ. זָכוּ בַּתּוֹרָה, יִגְאָלוּ בְּאֵלֶּף שָׁנִים. לֹא זָכוּ, כָּל שְׁלֹטֵי הַגְּבוּרִים, אָמַר רַבִּי תַּנְחוּם, כָּל שְׁלֹטֵי הַגְּבוּרִים יִשְׁתַּעַבְדוּ בָּהֶם, וְלֹאֲחֵר כֵּן יִגְאָלוּ.

מִכָּאֵן אָמַר רַבִּי בָּא, וְהִנֵּה סֻלָּם מִצֵּב אַרְצָה, זֶהוּ בֵּית עוֹלָמִים, הַנִּצָּב בְּבִנְיָנוּ, בְּשִׁבְלֵי אוֹתָן הָעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה בְּאַרְצָן. וְרֵאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשְּׂמִימָה, שְׁהַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּמַעְלָה גְּדוּלָּה, עַל כָּל הָעוֹלָם. וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וַיְרִידִים בּוֹ, אֵלֶּוּ כִּהְנִי שֶׁרֶת.

ר' אֱלִיעֶזֶר אָמַר, עַל שֶׁהוּא מְכוּוֹן כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה. וְאוֹתָם הַשּׁוֹמְרִים יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה, הֵם שּׁוֹמְרִים יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מִטָּה. מִשְׁמַע, עֲלִים וַיְרִידִים.

מֵה מַעְלָה יוֹתֵר יֵשׁ בּוֹ. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, זֶהוּ דְכָתִיב וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו. כִּמֵּה דַאֲתָ אָמַר מֵה מַעְלָה יוֹתֵר יֵשׁ בּוֹ? אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהִנֵּה

דְּוִיד צוּאָרָךְ בְּנוּי. אִם מִגְדֵּלִים תּוֹרָה כְּאוֹתוֹ מִגְדֵּל - צוּאָרָךְ בְּנוּי. מֵהוּ צוּאָרָךְ? זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (בראשית מה) וַיִּפֹּל עַל צוּאָרֵי בְנֵימִין אָחִיו וַיִּבֶן. מִלְמַד שְׁבָכָה עַל מִקְדָּשׁ רֵאשׁוֹן וְעַל מִקְדָּשׁ שְׁנִי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֵהוּ מִגְדֵּל? אֵלֶּא מֵה מִגְדֵּל דְּדוֹד מִגְדֵּל חֲזָק, אִף הַמִּתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה צְרִיכִין חֲזוּק וּבִנְיָן חֲזָק. ר' תַּנְחוּם אָמַר, מִגְדֵּל דְּדוֹד - מֵה דְּדוֹד הָיָה מִתְגַּדֵּל בַּתּוֹרָה יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי דוֹרוֹ, כִּף הַמִּתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה צְרִיכִין לְהִתְגַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְשֵׁלֵא יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנָּה.

מֵה דְּדוֹד הָיָה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה לִילָה וַיּוּמָם, כִּף צְרִיף הָאָדָם לְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה לִילָה וַיּוּמָם, וּבְעוֹד שְׂמִיתְעַסְקוּ בָּהּ וַיִּתְגַּדְּלוּ בָּהּ - כִּמִּגְדֵּל דְּדוֹד הַצּוּאָר בְּנֵי בִנְיָן חֲזָק וְגָדוֹל.

וְאִם לָאוּ, אֵלֶּף הַמְּגִן תְּלוּי עָלָיו, אֵלֶּוּ אֵלֶּף שָׁנִים שְׂמִיָּהּוּ בְּגָלוּת, וְהִדְבָּר תְּלוּי אִם יִגְאָלוּ בּוֹ וְאִם לָאוּ. זָכוּ בַּתּוֹרָה - יִגְאָלוּ בְּאֵלֶּף שָׁנִים. לֹא זָכוּ - כָּל שְׁלֹטֵי הַגְּבוּרִים, אָמַר רַבִּי תַּנְחוּם, כָּל שְׁלֹטֵי הַגְּבוּרִים יִשְׁתַּעַבְדוּ בָּהֶם, וְלֹאֲחֵר כֵּן יִגְאָלוּ.

מִכָּאֵן אָמַר רַבִּי בָּא, וְהִנֵּה סֻלָּם מִצֵּב אַרְצָה - זֶהוּ בֵּית עוֹלָמִים, הַנִּצָּב בְּבִנְיָנוּ, בְּשִׁבְלֵי אוֹתָן הָעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה בְּאַרְצָן. וְרֵאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשְּׂמִימָה - שְׁהַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּמַעְלָה גְּדוּלָּה עַל כָּל הָעוֹלָם. וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וַיְרִידִים בּוֹ - אֵלֶּוּ כִּהְנִי שֶׁרֶת.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר, עַל שֶׁהוּא מְכוּוֹן כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה. וְאוֹתָם הַשּׁוֹמְרִים יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה, הֵם שּׁוֹמְרִים יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מִטָּה. מִשְׁמַע עֲלִים וַיְרִידִים.

ה' נֹצֵב עָלָיו. כִּמֵּה שְׁכַתּוּב וְהִנֵּה